

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ МЕХАНІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА

практичного навчання

з галузі знань 1001 – Техніка та енергетика аграрного виробництва

**напрямок підготовки 6.100102 – Процеси, машини та обладнання аграрного
виробництва**

Вінниця – 2007

Наскрізна програма практичного навчання з галузі знань 1001 – Техніка та енергетика аграрного виробництва, напрям підготовки 6.100102 – Процеси, машини та обладнання аграрного виробництва

Укладачі: А.Д. Гарькавий, О.В. Холодюк

Рецензенти:

Анісімов В. Ф. – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри “Трактори, автомобілі і технічний сервіс машин”, Вінницького державного аграрного університету;

Гевко Б.М. – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри “Технології машинобудування”, Тернопільського державного технічного університету ім. Івана Пулюя

Затверджена науково-методичною радою Вінницького державного аграрного університету (протокол № 9 від 29.05.2007 року)

Для студентів факультету механізації сільського господарства (напрямок підготовки 6.100102 – Процеси, машини та обладнання аграрного виробництва).

Вступ

Практика студентів є невід'ємною складовою процесу підготовки фахівців - механіків у вищому навчальному закладі. Вона передбачає отримання студентами достатнього обсягу практичних знань і навичок роботи в галузі механізації сільського господарства. З цією метою наскрізною програмою передбачене безперервне практичне навчання студентів, починаючи з 1-го курсу і до випуску. Терміни проведення практик визначено в навчальному плані.

Головною метою практики є закріплення та поглиблення теоретичних знань із нормативних та вибіркового професійно-орієнтованих та спеціальних дисциплін робочого навчального плану та оволодіння студентами сучасними методами організації праці.

Програмою безпосереднього практичного навчання механіків передбачені такі види практик як навчальна та виробнича. Зміст цих практик погоджений із програмами відповідних навчальних дисциплін.

Практичне навчання студентів проводиться в науково - дослідних господарствах університету, на підприємствах, в установах і організаціях Вінницької області та науково-дослідних установах УААН, відповідних профілю спеціальності "Механізація сільського господарства". При цьому передбачається безпосередня активна участь студентів у виробничій діяльності організацій.

При складанні даної наскрізної програми в основу було покладено "Вимоги до структури та змісту наскрізних програм практики студентів, порядку їх розробки та затвердження", "Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України", розроблене відповідно до рішення Колегії Міністерства освіти і науки України від 5 липня 2001 року № 7/2-18.

Зміст наскрізної програми відповідає вимогам названого „Положення..." та іншим нормативним документам Міністерства освіти і науки України щодо практики студентів. На основі наскрізної програми розробляються робочі програми практики з окремих дисциплін кафедрами, які здійснюють керівництво і несуть відповідальність за рівень практичної підготовки студентів із свого профілю.

Наскрізна програма є основним документом, який визначає обсяг, строки і загальний порядок проведення практичних занять студентів.

Мета і завдання практичної підготовки студентів

Навчальна та виробнича практики студентів є важливою складовою частиною підготовки спеціалістів протягом всього періоду їх навчання в університеті.

Метою навчальної практики студентів на молодших курсах є ознайомлення студентів із специфікою майбутньої спеціальності, отримання первинних професійних умінь і навичок із загально професійних і спеціальних дисциплін, робітничих професій, передбачених навчальним планом відповідної спеціальності.

На III-IV курсах, поряд з навчальною, проводиться виробнича організаційно - технологічна практика. Під час цих практик студенти здобувають навички та вміння працювати на посадах керуючих первинних структурних підрозділів підприємств аграрної та промислової галузі. За наявності вакантних місць, під час проходження виробничої практики студенти можуть бути зараховані на штатні посади базового підприємства, якщо його діяльність відповідає програмі практики.

Метою практичної підготовки студентів є удосконалення знань і навичок з спеціальності; перевірка самостійної роботи майбутнього спеціаліста в умовах конкретного виробництва; набуття навичок організаційної роботи, а також практичних навичок керівництва трудовим колективом при виконанні конкретних виробничих планів і завдань сільськогосподарських підприємств АПК; вивчення досвіду організації інженерно-технічної служби і набуття навичок раціонального використання, зберігання і обслуговування машинно-тракторного парку; вивчення організаційно-економічних основ господарства, поглиблення економічних знань з планування, оперативного керівництва, обліку й аналізу ефективності використання техніки. При цьому одним із завдань практики на III-IV курсах є збір фактичного матеріалу про виробничу діяльність господарств, проведення дослідницької роботи з метою отримання матеріалів для написання дипломних робіт.

Структура практичної підготовки механіків

Навчальні і виробничі практики студентів проводяться в строки, що визначені діючим навчальним планом та графіком навчального процесу і розподіляються згідно даних, наведених в таблиці.

№ п/п	Вид практики	Направленість практик	Семестр	Кількість днів
1	Навчальна	Технологія виробництва продукції рослинництва	1	5
2	Навчальна	Технологія виробництва продукції тваринництва	1	6
3	Навчальна	Технологія зберігання і переробки с.г. продукції	2	10
4	Навчальна	Механізація виробництва с.г. продукції	2	25
5	Навчальна	Водіння с.г. машин	4	20
6	Навчальна	Технології конструктивних матеріалів	4	20
7	Виробнича	Ремонтна	6	13
8	Виробнича	Експлуатаційна	7	20

Бази практики

Бази практики студентів мають відповідати вимогам програми їх підготовки. На молодших курсах (I-II) основною базою практики є НДГ університету, ботанічний сад, колекційно-дослідні ділянки кафедр, науково-дослідні установи УААН. На III-IV курсах базами практики є фермерські господарства, передові підприємства та організації області, науково-виробничі фірми, агроформування, науково-дослідні установи УААН.

До початку практики з базовими господарствами укладаються договори для проведення практичного навчання студентів, які можуть бути дійсними протягом 5

років. Згідно договору керівники господарств повинні забезпечити умови для виконання студентами програми практики та належні побутові умови.

У базових господарствах призначається керівник виробничої практики студента із числа досвідчених спеціалістів, як правило, провідний спеціаліст чи керівник організації, якщо його кваліфікація відповідає профілю.

Організація навчальних і виробничих практик

Навчальні і виробнича практики студентів проводяться у відповідності з навчальними планами і графіками навчального процесу. Перш за все, вони починаються з вибору базового господарства, яке відповідає завданням практики. Бази практики і їх керівники разом з керівниками практикою від університету несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики студентів

Студенти 1-го, 2-го та 3-го курсів проходять навчальну практику групами або підгрупами під керівництвом викладачів.

В період виробничої практики (4-й курс) студенти займають робочі місця молодших спеціалістів або помічника (дублера) керуючого відповідними структурними підрозділами підприємств аграрної, промислової та виробничої галузі. Вони засвоюють технологічні процеси, виробничі операції під керівництвом спеціалістів баз проведення практики згідно робочих програм, які видають керівники практики від університету. При цьому не менше 50 % часу повинно відводитися на загальну професійну підготовку студентів-практикантів відповідно до програми практики.

Крім наказу по університету, на навчальну і виробничу практики видається наказ керівника бази проведення практики про прийняття студентів на практику, наказом призначається відповідальний (головний) спеціаліст для керівництва практикою студента від організації.

Організаційні заходи НДГ та організацій з навчальної практики студентів:

- приймання і розміщення студентів у гуртожитку;
- проведення інструктажу з техніки безпеки на робочих місцях;
- підготовка робочих місць для виконання програми практики;

- створення відповідних умов побуту і відпочинку студентів;
- знайомство студентів з господарством і правилами внутрішнього розпорядку;
- зарахування студентів в штат тимчасових робітників.

В період виробничої практики основною формою організації праці є індивідуальна робота кожного студента під керівництвом досвідченого спеціаліста - керівника практики від підприємства.

Деканат і навчальна частина університету здійснюють контроль за проходженням практики студентами, їх побутом та виконанням програм практики, підтримують зв'язок із керівництвом базових господарств.

Навчально-методичне керівництво практикою здійснюють відповідні кафедри університету. Кафедри забезпечують студентів методичними вказівками та рекомендаціями з виконання програми практики; керівники від університету видають додаткові завдання з дипломного проектування

За час практики студент зобов'язаний вести щоденник, в якому детально записувати всі виконання за день роботи, в т. ч. і суспільно-корисні Матеріали щоденника використовуються при складанні звіту про практику.

Після закінчення практики щоденник, звіт і характеристика затверджується підписом керівника бази практики і скріплюється гербовою печаткою.

Звіт про виробничу практику студент зобов'язаний здати на кафедру в протязом п'яти днів після закінчення практики.

Звіт за практику захищається студентами перед комісією у складі 2-3 членів, що призначається завідувачем кафедри, до складу якої входять викладачі спеціальних дисциплін, а також, по можливості, керівники практик від баз практик. За результатами захисту практики студенти одержують диференційований залік.

Захист практики проводять у відповідності до положення про заліки та іспити у Вінницькому державному аграрному університеті.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА.

Термін проведення - I семестр

Тривалість – 5 днів (30 годин)

Мета практики

Мета навчальної практики - оволодіння та закріплення знань, отриманих в процесі проведення лекційних, семінарських та лабораторних і практичних занять, а також безпосередня участь кожного студента в оцінці якості проведення тих чи інших технологічних операцій в процесі вирощування основних с.-г. культур та ознайомлення з операціями по підготовці та зберіганню насінневого матеріалу.

В польових умовах студенти вивчають особливості будови вегетативних та генеративних органів основних сільськогосподарських культур, визначають фази росту і розвитку, здійснюють біологічний контроль за формуванням врожаю, густотою стояння рослин, визначають структуру врожаю, ефективні прийоми формування густоти, догляду за посівами, збирання врожаю.

Завдання навчальної практики:

1. Ознайомитись із сучасними технологіями вирощування високих, екологічно чистих урожаїв сільськогосподарських культур у різних ґрунтово-кліматичних зонах України.

2. Навчитись розробляти, реалізовувати, удосконалювати технології у рослинництві за умов різних форм власності і господарювання.

3. Навчитись розробляти і реалізовувати заходи щодо поліпшення якості, екологічної чистоти та зменшення втрат рослинницької і тваринницької продукції.

Місце проведення практики

Навчальну практика проводиться шляхом екскурсій і занять на природі на базі Ботанічного саду, колекції лікарських рослин, колекції с.-г. культур на кафедрі рослинництва, природної зони озер мікрорайону "Вишенька", берег річки Південний Буг (с. Прибужське), ДПДГ "Бохоницьке" Інституту кормів УААН.

В результаті проходження практики студенти повинні вивчити:

- стан та основні напрями розвитку рослинництва і тваринництва в Україні;
- значення і біологічні особливості польових культур;
- ботанічну характеристику культурних рослин, мету їх вирощування;
- методи визначення рослин;
- способи скорочення затрат праці при вирощуванні с.г. культур.

План проведення навчальної практики і розподіл годин

№ п/п	Зміст практики	Об'єм (годин)
1	Ознайомлення з видовим складом осн. польових культур. Визначення особливостей морфології вегетативних та генеративних органів. Проведення видових та сортових прополок.	6
2	Визначення фаз росту та розвитку польових культур, загальної та продуктивної кущистості зернових злакових культур.	6
3	Визначення густоти насаджень просапних та культур різних способів посіву при різних густотах. Планування агроприйомів по догляду за ними.	6
4	Визначення біологічного врожаю польових культур та аналіз його структури. Визначення втрат при збиранні врожаю зернових культур.	6
5	Ознайомлення з роботою зерноочисних комплексів, зерносквоищ, документацією по насінництву.	6
Разом		30

Звітність про проходження практики – студенти заповнюють щоденники.

За підсумками навчальної практики студенти здають звіт. Після проведення навчальної практики керівник складає короткий звіт про проведenu роботу.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

Термін проведення - I семестр

Тривалість – 1 тиждень (36 годин)

Мета практики

Мета навчальної практики: набуття практичних знань і навичок з основних технологічних процесів виробництва продукції тваринництва.

Завдання практики:

- закріплення знань, здобутих студентами на лекціях і практичних заняттях з "Технології виробництва продукції тваринництва";
- оволодіння сучасними методами, формами організації та знаряддям праці в сільськогосподарському виробництві;
- формування професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в виробничих умовах;
- вміння використовувати здобутті знання на практиці.

Місце проведення практики

Практика проводиться групами під керівництвом викладача. Місце проведення практики:

- ВДАУ, - приватне господарство "Радівське" по виробництву сільськогосподарської продукції Калинівського району;
- дослідне господарство "Бохоницьке" с. Бохоники Вінницького району;
- ДГ "ВДСГДС" с. Агрономічне Вінницького району;
- НДГ "Іллінецьке" Іллінецького району;
- Інститут кормів УААН.

Студенти під час практики ведуть щоденник, в якому записують зміст виконаної роботи, а також складають звіт з проходження навчальної практики і захищають його в установленому порядку.

План проведення навчальної практики і розподіл годин

№ п/п	Зміст практики	Об'єм (годин)
1	Ознайомлення з тематичним планом та методикою оцінювання навчальної практики. Проходження інструктажу з техніки безпеки.	6
2	Технологія виробництва молока та яловичини.	6
3	Методики зоотехнічного аналізу кормів. Способи заготівлі та підготовки окремих видів кормів до згодовування.	6
4	Технологічні процеси виробництва свинини.	6
5	Оформлення щоденника та звіту з навчальної практики	6
	Самостійна робота студентів	6
	Разом	36

Після проведення навчальної практики керівник складає короткий звіт про проведenu роботу

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З ТЕХНОЛОГІЇ ЗБЕРІГАННЯ І ПЕРЕРОБКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Термін проведення - II семестр

Тривалість практики - 10 днів (60 годин на групу)

Мета практики

Мета практики: формування у майбутніх фахівців практичних навичок з сучасних технологічних процесів післязбиральної обробки та первинної переробки

сільськогосподарської продукції. Вміти оцінювати способи зберігання та переробки сільськогосподарської продукції.

Завдання практики:

- вивчити технологію заготівлі сільськогосподарської продукції та сировини.
- вивчити план розміщення продукції та сировини у сховищах.
- засвоїти методику списання втрат, які мають місце при зберіганні сільськогосподарської продукції.
- вивчити будову зерносховищ і плодоовочесховищ, холодильних установок та камер з регульованим газовим середовищем.
- засвоїти основні принципи консервування сільськогосподарської продукції.
- навчитись оцінювати якість сільськогосподарської продукції в період та після зберігання, а також проводити технохімічний контроль сировини, напівфабрикатів та готової консервованої продукції після переробки.

Місце проведення практики

Місця проведення навчальної практики:

- НВО "Еліта" (С. Агрономічне, Вінницького району).
- державне підприємство дослідного господарства "Бохоницьке" (с. Бохоники Вінницького району).
- Подільська дослідна станція садівництва інституту садівництва УААН (с. Ведмеже Вушко Вінницького району).
- Вінницький молокозавод корпорації "КОМО".

План проведення навчальної практики і розподіл годин

№ п/п	Зміст навчальної практики	Об'єм (годин)
1.	Ознайомитись з проведенням процесів очищення, сортування і сушіння зернової маси. Практична участь в очищенні та сушінні зерна.	6
2.	Демонстрація наглядного матеріалу по зберіганню і переробці продукції рослинництва	8
3.	Ознайомлення з устаткуванням, за допомогою якого створюються основні режими зберігання сільськогосподарської продукції.	12
	Ознайомлення із основними типами обладнання переробних підприємств харчової та кормовиробничої галузей.	34
Разом		60

Звітність про проходження практики

В результаті проходження навчальної практики студенти оформляють роботу і складають звіт. До звіту додають фото та відеоматеріали.

Керівник практики складає письмовий звіт про виконання програми навчальної практики. В звіті повинні висвітлюватись такі питання:

1. Завдання і місце та час проведення навчальної практики.
2. Умови і особливості проходження практики.
3. Дотримання студентами правил і техніки безпеки.
4. Ступінь і якість виконання навчальної практики студентами

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З МЕХАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Термін проведення - II семестр.

Тривалість – 25 днів (150 годин).

Мета навчальної практики

Мета практики – закріпити і поглибити теоретичні знання з технології виробництва і будови сільгоспмашин, набути практичних навиків і умінь з технологічної підготовки і налагодження сільськогосподарських машин на оптимальний режим роботи. Крім того, практика розширює знання студентів у сфері організації і економіки підприємств, дає можливість самостійно перевірити і застосувати на практиці теоретичні знання, що отримані на лекціях і лабораторних заняттях.

Завданням практики є:

- ознайомлення з господарством та напрямками його виробничої діяльності;
- ознайомлення з структурою інженерної служби та організацією праці;
- закріпити набуті теоретичні знання з механізації в рослинництві;
- засвоїти практичні навички технологічної наладки сільськогосподарських машин в залежності від особливостей вирощуваних культур;
- виконувати обов'язки чи роботу дублера слюсаря, комбайнера, майстра-наладчика, механіка під контролем керівника практики від виробництва.

Місце проведення практики

Практика проводиться в колективних, фермерських та орендних господарствах, науково-виробничих об'єднаннях та інших сільськогосподарських організаціях.

План проведення навчальної практики і розподіл годин

№ п/п	Зміст навчальної практики	Об'єм (годин)
1	Інструктаж. Знайомство з програмою практики. Визначення обсягу індивідуальних завдань	6
2	Знайомство з досліджуваним об'єктом згідно плану	12
3	Вивчення досліджуваного об'єкту, визначення його статусу.	12
4	Робота дублером слюсаря	24
5	Робота дублером комбайнера	24
6	Робота дублером майстра-наладчика	24
7	Робота дублером механіка	24
8	Аналіз зібраних матеріалів. Оформлення звіту та щоденника	18
9	Узагальнення результатів практики. Захист звіту.	6
Разом		150

Звітність про проходження практики

В результаті проходження навчальної практики студенти оформляють роботу і складають звіт.

По закінченню практики студент готує звіт про практику за таким змістом:

1. Загальна характеристика господарства: назва господарства, спеціалізація, ґрунтово-кліматичні умови, географічне розміщення, віддаль до залізниці і пунктів реалізації с.г. продукції.
2. Структура інженерної служби господарства.
3. Технічна забезпеченість господарства.
4. Щоденні спостереження.

Керівник практики складає письмовий звіт про виконання програми навчальної практики.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З ВОДІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ МАШИН

Термін проведення - IV семестр.
Тривалість – 20 днів (120 годин).

Мета практики

Мета практики: закріплення теоретичних знань з основ конструкції, технічного обслуговування, ремонту тракторів, комбайнів та сільськогосподарських машин.

Завдання практики:

Отримання навиків з керування тракторами, комбайнами, технічної наладки базових моделей сільськогосподарських машин. Проведення агрегатами в польових умовах основних технологічних операцій (оранки, культивації, внесення добрив, сівби та інших робіт), оцінку якості виконання польових робіт, технічного обслуговування машин та постановки їх на - та зняття із зберігання.

Місце проведення практики

Місця проведення практики:

1. Машинно-тракторна станція “Модуль” ВДАУ.
2. Майданчик для практичного оволодіння навичками керування тракторами та сільськогосподарськими машинами.
3. Дослідні ділянки у ботанічному саду “Поділля” ВДАУ.
4. Науково-дослідні господарства ВДАУ (Іллінецьке, Верхівське та Чернятинське).

План проведення навчальної практики і розподіл годин

№ п/п	Зміст практики	Об'єм (годин)
1	2	3
1	Інструктаж з охорони праці. Знайомство з призначенням та загальною будовою тракторів, зернозбиральних комбайнів, курудзозбиральних, бурякозбиральних, сільськогосподарських машин.	6
2	Знайомство з органами керування і контрольно-вимірювальними приладами тракторів і комбайнів. Контрольний огляд перед виїздом тракторів і комбайнів (ЩТО). Запуск і зупинка двигунів тракторів і комбайнів.	6
3	Отримання навиків керування тракторами і комбайнами	36

Продовження таблиці

1	2	3
4	Виконання вправ з водіння тракторів в агрегаті із сільськогосподарськими машинами. Виконання в польових умовах основних технологічних операцій (оранки, культивуації, боронування, сівби та ін.).	36
5	Технічне обслуговування тракторів і комбайнів (ТО-1, ТО-2, ТО-3, СТО). Технічне обслуговування і наладка сільськогосподарських машин. Виконання основних операцій з постановки сільськогосподарської техніки на зберігання.	24
6	Оформлення роботи	6
7	Захист звіту	6
Разом		120

Звітність про проходження практики

По закінченню практики студент готує звіт про проходження практики.

Керівник практики складає письмовий звіт про виконання програми навчальної практики.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З ТЕХНОЛОГІЇ КОНСТРУКТИВНИХ МАТЕРІАЛІВ

Термін проведення - IV семестр.
Тривалість – 20 днів (120 годин).

Мета практики

Мета практики: Закріпити теоретичні знання з технології конструктивних матеріалів, набути навички практичної роботи.

Завдання практики:

Набути практичних навиків виконання слюсарних, ливарних, зварювальних, механообробних робіт.

Місце проведення практики

Місця проведення практики: лабораторії університету, модуль, заводи.

План проведення навчальної практики і розподіл годин

№ п/п	Зміст практики	Об'єм (годин)
1	Проведення інструктажу по підготовці і проведення практики	6
2	Перевірка підготовки до проходження практики	6
3	Слюсарна обробка	12
4	Зварювальні роботи	18
5	Обробка поверхонь на токарних верстатах	18
6	Обробка поверхонь на фрезерних верстатах	18
7	Обробка отворів на свердлильних верстатах	18
8	Оформлення роботи	18
9	Захист звіту	6
Разом		120

Звітність про проходження практики

По закінченню практики студент готує звіт про проходження практики.

Керівник практики складає письмовий звіт про виконання програми навчальної практики.

7. ПРОГРАМА РЕМОНТНОЇ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Термін проведення - VI семестр.

Тривалість – 13 днів (78 годин).

Мета практики

Мета практики: Закріпити теоретичні знання і набути практичний досвід забезпечення працездатності машин за рахунок раціональної організації технічного обслуговування і ремонту машин.

Завдання практики:

Вивчити і критично оцінити у підприємстві (ремонтному підприємстві) стан технології і організації ремонту машин. Розробити організаційно - технологічні заходи по підвищенню якості ремонту машин.

Місце проведення практики

Стипендіати підприємства проходять практику безпосередньо в підприємствах (селянських спілках, корпораціях, фермерських господарствах, ремонтних підприємствах).

Державні стипендіати проходять практику як правило на ремонтних підприємствах. Для цього між ВДАУ і підприємством укладається договір.

План проведення виробничої практики і розподіл годин

№ п/п	Зміст практики	Об'єм (годин)
1	Проведення інструктажу по підготовці і проведення практики	6
2	Виконання (дублювання) обов'язків завідуючого майстернею	6
3	Виконання (дублювання) обов'язків інженера-технолога	12
4	Виконання (дублювання) обов'язків головного інженера	12
5	Виконання (дублювання) обов'язків інженера по контролю якості	12
6	Виконання (дублювання) обов'язків нормувальника	12
7	Оформлення роботи	6
8	Захист звіту	6
Разом		78

Звітність про проходження практики

В процесі практики вивчається стан технології і організації ремонту машин у підприємстві (ремонтному підприємстві). При цьому зберігаються і аналізуються дані по:

- структурі ремонтної бази і сфери її обслуговування;
- структурі діляниць і робочих місць ремонтної майстерні, а також оснащені її основним ремонтно-технологічним обладнанням, ремонтною документацією, кадрами;
- системі планування ремонтних робіт (наявності річних, квартальних, місячних і щомісячних планів);
- техніко-економічним показникам ЦРМ (СРМ);
- структурі собівартості одного умовного ремонту в ЦРМ, а СРМ - собівартості випускної ремонтної продукції.

Крім цього згідно завданню керівника практики від кафедри, студент виконує індивідуальне завдання.

Робота студента-практиканта фіксується у щоденнику (за кожний день).

По закінченню практики студент готує звіт про проходження практики.

Керівник практики складає письмовий звіт про виконання програми навчальної практики.

8. ПРОГРАМА ЕКСПЛУАТАЦІЙНОЇ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Виробнича практика проводиться у VII семестрі. Тривалість виробничої практики для студентів 4-го курсу факультету механізації сільського господарства

спеціальності 6.091900 - Механізація сільського господарства відповідно до учбового плану складає 20 днів.

У даній програмі розглядаються питання організації, проведення, форм і методів контролю, підбиття підсумків виробничої практики студентів.

Термін проведення – VII семестр

Тривалість навчальної практики - 160 год.

Мета практики

Основною метою практики є:

- удосконалення знань і навичок з спеціальності;
- перевірка самостійної роботи майбутнього спеціаліста в умовах конкретного виробництва;
- набуття навичок організаційної роботи, а також практичних навичок керівництва трудовим колективом при виконанні конкретних виробничих планів і завдань сільськогосподарських підприємств АПК;
- вивчення досвіду організації інженерно-технічної служби і набуття навичок раціонального використання, зберігання і обслуговування машинно-тракторного парку;
- вивчення організаційно-економічних основ господарства, поглиблення економічних знань з планування, оперативного керівництва, обліку й аналізу ефективності використання техніки.

Завдання практики

Проходження студентом практики передбачає вирішення ним низки таких питань:

- самостійно складати план роботи, графіки експлуатації і ремонту машин і обладнання;
- застосовувати передову технологію, виробництва с.-г. продукції;
- розраховувати потребу паливно-мастильних матеріалів;
- аналізувати економічні показники використання техніки;
- приймати обґрунтовані управлінські рішення і контролювати їх виконання;
- організовувати працю на виробничих ділянках;
- оформляти первинну документацію по обліку і звітності;
- визначити економічні показники роботи підрозділу;
- забезпечувати безпеку проведення робіт, контролювати якість робіт, виявляти причини браку;
- складати документацію на списання машин, які виробили амортизаційний строк і непридатні до експлуатації, організовувати технічне обслуговування і ремонт рухомого складу;

- користуватись державними і галузевими стандартами, технічними умовами, технологічною, довідковою та іншою нормативною літературою для забезпечення необхідної якості продукції, її конкурентоспроможності.

В результаті проходження практики студенти повинні:

- знати:

- експлуатацію машин;
- структуру керування, організацію інженерно - технічної служби господарства;
- комплектування бригад і ланок з механізації технологічних процесів вирощування с.г. культур;
- планування технічного обслуговування машин та обладнання;
- організацію диспетчерської служби;
- прогресивні форми організації праці;
- технології вирощування та збирання окремих культур;
- організацію транспортних робіт;
- засоби технічного обслуговування машинно – тракторного парку, машин та обладнання в рослинництві та тваринництві;
- роботу станцій технічного обслуговування, пересувних майстерень, агрегатів технічного обслуговування;
- порядок закріплення, інвентаризації та описання техніки;
- порядок забезпечення паливно - мастильними матеріалами;
- систему оплати праці та матеріального стимулювання працівників підприємства;
- методику визначення планової та фактичної собівартості, методи аналізу виробничої діяльності;

- вміти:

- виконувати обов'язки у відповідності з посадою;
 - вибрати та укомплектувати машинно-тракторні агрегати для конкретних виробничих умов;
 - проводити аналіз балансу часу зміни при роботі агрегатів;
 - перевірити технічний стан машин без їх розбирання;
 - оформити документацію по технічному обслуговуванню машин та обладнання;
 - складати календарні графіки технічного обслуговування та ремонтів;
 - проводити аналіз витрати запасних частин та матеріалів;
 - підготувати та поставити машину на зберігання;
 - оперативно керувати та контролювати роботу машинно-тракторного парку;
- одержати навички:**
- організаторської роботи з людьми та керівництво виробничими колективами;
 - складання планових завдань та графіків виробничої діяльності виробничих підрозділів;
 - розрахунку та аналізу техніко - економічних показників виробничого підрозділу;
 - контролю та виконання вимог охорони праці;
 - проектування технологічних процесів.

Місце проведення практики

Практика проводиться в колективних, фермерських та орендних господарствах, науково-виробничих об'єднаннях та інших сільськогосподарських організаціях помічником (дублером): завідуючого пунктом технічного обслуговування, завідуючого машинним двором, бригадира тракторної бригади, інженера (техніка-механіка) відділення бригади, інженера господарства.

План проведення виробничої практики і розподіл годин

№ п/п	Зміст практики	Об'єм (годин)
1	Прибуття до місця проходження практики. Оформлення прибуття. Поселення. Інструктаж по ОП та ТБ. Розміщення по підрозділах. Уточнення індивідуальних завдань по практиці. Вивчення посадових обов'язків спеціалістів. Вивчення питань по ОП та ТБ на робочому місці. Ознайомлення з господарством, його фінансовою і господарською діяльністю.	18
3	Робота дублером завідуючого пунктом технічного обслуговування.	12
4	Робота дублером завідуючого машинним двором.	8
5	Робота дублером бригадира тракторної бригади.	18
6	Робота дублером інженера (техніка-механіка) відділення, бригади.	24
7	Робота дублером інженера господарства.	28
8	Оформлення звіту та щоденника	12
Разом		120

Загальна організація практики

Виробнича практика студентів проводиться в індивідуальному порядку. Кожен із студентів-практикантів знаходиться, по можливості, в ролі помічника (дублера) керуючого відповідними структурними підрозділами підприємств аграрної чи промислової галузі.

Поставлені цілі студенти реалізують у процесі самостійного вивчення виробництва та виконання окремих виробничих задач на базі підприємств, де проходить виробнича практика.

У **обов'язки студентів** при проходженні практики входить:

- до від'їзду на практику студент повинен чітко знати місце та період проходження практики, одержати в навчальному закладі щоденник з індивідуальним завданням та направленням на практику, мати при собі паспорт, трудову книжку (якщо така є);

- повністю дотримуватись правил розпорядку господарства, трудової дисципліни та правил техніки безпеки;
- вся робота на практиці проводиться студентом у строгій відповідальності з календарним планом та програмою практики;
- за період практики студент повинен виконати програму практики по всіх її розділах;
- записувати в щоденник зміст виконаної роботи та періодично підписувати щоденник у керівника практики від господарства;
- надавати допомогу господарству у виконанні виробничих завдань, раціоналізаторської роботи;
- за 2-3 дні до закінчення практики студент повинен представити керівнику від господарства оформлений звіт та щоденник.

Індивідуальні завдання

З метою набуття студентами певних практичних навиків, керівник практики від кафедри видає їм персональні завдання для самостійного виконання виробничих, наукових або організаційних питань.

Виконання індивідуального завдання активізує діяльність студентів, розширює їх кругозір, підвищує ініціативність і самостійність практикантів. Зміст індивідуальних завдань може конкретизуватися під час проходження практики.

Матеріали, одержані студентами при виконанні індивідуальних завдань, можуть бути використані при виконанні курсової або дипломної роботи, підготовки доповіді на конференцію, наукової статті або інших цілей.

Звітність про проходження практики

В процесі проходження практики практикант систематично веде щоденник і складає звіт. В них висвітлюється вся виконана робота за кожен день, власні спостереження, критичний аналіз виробництва, зауваження, висновки і пропозиції, схеми, графіки, креслення.

Зміст звіту включає наступні розділи:

Вступ

1 Загальна характеристика господарства

1.1 Короткі історичні дані про господарство і його територіальне розміщення

1.2 Структура управління господарством та інженерно-технічною службою

1.3 Характеристика і показники господарської діяльності

1.4 Агрокліматичні умови господарства

2 Технологія механізованих робіт в рослинництві

3 Управління роботою парку і диспетчерська служба

4 Організація зберігання техніки

5 Організація нафтогосподарства

Висновки та пропозиції

Список використаної літератури

Додатки

Підбиття підсумків практики

Після закінчення виробничої практики студент надає керівнику практики письмовий звіт, виконане індивідуальне завдання, відгук керівника практики від підприємства, щоденник практики. Всі документи повинні бути підписані керівником від виробництва і завірені печаткою підприємства – бази практики.

Звіт повинен містити відомості про виконання студентом всіх розділів програми практики, її змісту, індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури і додатки (форми документів, розрахунків).

Оформляється звіт відповідно до вимог, встановлених стандартом по оформленню документації. Об'єм звіту може бути в межах 20-25 сторінок основного тексту (без урахування списку літератури і додатків).

ДОДАТКИ

Обов'язки керівника виробничої практики від виробництва

Бази практик в особі їх перших керівників разом з університетом несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики студентів.

Від бази практики для безпосереднього керівництва практикою призначаються висококваліфіковані фахівці, які зобов'язані:

- забезпечити проведення обов'язкового інструктажу з охорони праці й техніки безпеки і створити студентам умови безпечної праці на кожному робочому місці;
- створити всі умови, необхідні для виконання студентами програми практики та індивідуальних завдань;
- не допускати використання студентів для виконання робіт, не передбачених програмою практики;
- надавати в межах своїх повноважень студентам і керівникам практики від навчальних закладів можливість користуватися лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотекою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики й індивідуальних завдань;
- підготувати відгук на кожного студента-практиканта за результатами проходження ним практики; перевірити та затвердити його письмовий звіт. У відгуку відображаються результати виконання студентом програми практики та індивідуальних завдань, виявлені ним знання, уміння та організаторські здібності, участь у виконанні конкретних робіт, у тому числі в розробці об'єктів інтелектуальної власності, якість підготовленого звіту й виставлена підсумкова оцінка за практику.

Обов'язки студентів

Практика студентів є невід'ємною складовою процесу підготовки фахівців всіх освітньо-кваліфікаційних рівнів (бакалавр, спеціаліст, магістр) в університеті і проводиться на оснащених відповідним чином базах університету, а також підприємств, організацій та установ різних галузей агропромислового комплексу. Практика є обов'язковим компонентом змісту навчання, її мета і зміст мають відповідати державним стандартам освіти.

Студенти університету зобов'язані:

- до початку практики ознайомитися з її програмою, пройти на кафедрі під розпис інструктаж про порядок її проходження та з техніки безпеки й попередження нещасних випадків, одержати від керівника практики від університету всі необхідні документи;
- одержати консультації з усіх питань організації і проведення практики;
- прибути на базу практики точно в строк, встановлений наказом ректора;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;

- систематично вести щоденник практики, один раз на тиждень давати його на перевірку керівнику практики від бази практики; індивідуальне завдання виконувати впродовж всієї практики і по закінченні оформити разом із звітом в останні дні практики; звіт повинен мати систематичний виклад вивчених і виконаних робіт із схемами, кресленням і ескізами (в повній відповідності з програмою практики).

Основу змісту звіту повинні скласти особисті спостереження, критичний аналіз, співставлення й оцінка діючих технічних засобів, процесів організації праці, а також особисті раціоналізаторські запропонування, висновки.

Щоденник і звіт оформляються повністю на місці практики і там же подається для висновків і одержання характеристики керівнику від бази практики. Характеристика оформляється у відповідному порядку з підписами, печаткою і проставленою датою.

Звіт повинен мати титульний аркуш та змістовну частину. Змістовна частина має складатися з таких розділів:

1. Характеристика бази практики.
2. Зміст та результати виконаних робіт.
 - 2.1. Роботи за планом-графіком практики.
 - 2.2. Індивідуальні завдання.
3. Зміст навчальних занять та екскурсій.
4. Висновки та пропозиції.

Змістовна частина повинна містити відомості про результати виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуальних завдань.

Мають бути стисло та конкретно описані роботи, особисто виконані студентом під час практики. Не допускається дослівне переписування матеріалів бази практики (історії бази, технічних описів тощо), а також цитування літературних джерел.

Звіт має бути оформлений на аркушах стандартного формату з наскрізною нумерацією з обов'язковим врахування стандартів.

Звіт з практики перевіряється та затверджується її керівниками від бази практики та навчального закладу, доповнюється відгуком керівника від бази практики і повертається студентові для підготовки до захисту.

Звіт з практики захищається студентом (з диференційною оцінкою) у комісії, призначеною деканатом факультету.

Комісія працює в останні дні проходження практики.

Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, підтверджених документально, може бути надано право її повторного проходження за індивідуальним графіком.

Студента, який не виконав програму практики без поважних причин або за підсумками її повторного проходження отримав в комісії незадовільну оцінку, відраховують з університету.

Обов'язки керівника виробничої практики від університету

Практика студентів є невід'ємною складовою процесу підготовки фахівців всіх освітньо-кваліфікаційних рівнів (бакалавр, спеціаліст, магістр) в університеті і проводиться на оснащених відповідним чином базах університету, а також

підприємств, організацій та установ різних галузей агропромислового комплексу. Практика є обов'язковим компонентом змісту навчання, її мета і зміст мають відповідати державним стандартам освіти.

До керівництва практикою студентів залучається досвідчені викладачі кафедр, які брали безпосередню участь у навчальному процесі, з дисципліни по яких проводиться практика.

Керівник практики від навчального закладу зобов'язаний:

- ознайомитися з програмою, вивчити необхідну навчально-методичну документацію та отримати від завідувача кафедри вказівки щодо проведення практики;

- ознайомитися зі студентами-практикантами;

- проконтролювати підготовленість бази практики та вжити, за необхідності, потрібні заходи щодо її підготовки;

- здійснити всі організаційні заходи перед від'їздом студентів на практику (ознайомити студентів з програмою практики, провести під розпис інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки і попередження нещасних випадків, встановити час і місце збору студентів при виїзді та час прибуття на базу практики, видати студентам необхідні документи (направлення, робочу програму виробничої практики, індивідуальні завдання, методичні рекомендації, тему доповіді на конференції за результатами практики, щоденник тощо) залежно від виду практики);

- проінформувати студентів про систему звітності з практики, прийняту на кафедрі: подання письмового звіту, оформлення виконання індивідуальних завдань, підготовка доповіді, повідомлення, виступу тощо;

- ознайомити керівника від бази практики з програмою практики й узгодити графік її проходження;

- на базі практики представити студентів та керівника практики від бази практики і взяти участь у проведенні інструктажу з охорони праці і техніки безпеки:

- у тісному контакті з керівництвом від бази практики забезпечити високу якість її проведення згідно з програмою;

- контролювати забезпечення нормативних умов праці й побуту студентів, систематично інформувати кафедру про хід практики;

- контролювати виконання студентами правил внутрішнього розпорядку бази практики, вести, або організувати ведення табеля її відвідування студентами;

- надавати студентам необхідні консультації з питань проходження практики та оформлення звіту;

- взяти участь у роботі комісії, призначеної завідувачем відповідної кафедри з проведення захисту звітів з практики студентів;

- подати завідувачу кафедри письмовий звіт про результати практики із зауваженнями та пропозиціями щодо поліпшення її організації і проведення, який має зберігатись на кафедрі протягом п'яти років.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Гарькавий Анатолій Дмитрович

Холодюк Олександр Володимирович

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА

практичного навчання

**з галузі знань 1001 – Техніка та енергетика аграрного виробництва
напрямок підготовки 6.100102 – Процеси, машини та обладнання аграрного
виробництва**

Видання здійснюється в авторській редакції

Коп'ютерний набір *Олександр Холодюк*

Верстка *Олександр Романов*

Технічний редактор *Олександр Романов*

Ум. друк. арк. 1,625. Формат А5 (148 x 210 мм). Зам. № ____.

Тираж 20 прим. Папір офсетний. Друк на обладнанні фірми Duplo.

Друк виконано у видавничому відділі ВДАУ
м. Вінниця, вул. Сонячна, 3